

Pfv.IV.21.432/2015/6.szám

A Kúria a Dr. Hadnagy Emese Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Hadnagy Emese ügyvéd) által képviselt felperesnek a Mayer M. Balázs Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Mayer M. Balázs ügyvéd) által képviselt I. rendű és a személyesen eljáró II. rendű alperesek ellen kártérítés iránt a Pécsi Járásbíróság előtt 4.P.22.475/2013. számon megindított és a Pécsi Törvényszék 2.P.20.206/2015/6. számú jogerős ítéletével befejezett perében az I. rendű alperes által 35. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 100.000 (százezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A jogerős ítélet alapjául szolgáló tényállás szerint a felperes az .. alkalmazottjaként, segéd munkásként 2010. március 17-én a .. szám alatti építkezési-kivitelezési munkaterületen balesetet szenvedett. Ennek során a szabálytalanul megépített állványrendszerrel az acélgerendát emelő szerkezet és az acélgerenda kicsúszott az emelőhorog tartásából és ráesett az állványzaton álló, majd lezuhanó felperesre és társaira. A felperes életveszélyes állapotba került, nyílt hasi sérülése miatt műtétet hajtottak végre rajta. A műtét során lépét és vastagbeléből 35 cm hosszúságú szakaszt eltávolítottak, maradandó testi fogyatékoság alakult ki nála. Ezt

követően is több beavatkozáson esett keresztül.

Az .. ügyvezetője a baleset idején a II.r. alperes volt, a beruházás fővállalkozója pedig az I.r. alperes volt.

A felperes keresetében 4.000.000 forint nem vagyoni kártérítés, 21.000 forint kórházi ruházat, 60.000 forint élelem feljavítás, 270.000 forint ápolás, gondozás, továbbá 15.000 forint rezsi többletköltség és járulékai egyetemleges megfizetésére kérte kötelezni az alpereseket.

Az I.r. alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. A II.r. alperes érdemi ellenkérelmet nem terjesztett elő, ezért a bíróság bírósági meghagyást bocsátott ki a felperes kérelmére, amely jogerőre emelkedett.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az I.r. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 4.366.000 forintot és annak járulékait. Megállapította, hogy az I.r. alperes kötelezettsége a II.r. alperes kötelezettségével egyetemleges.

Az I.r. alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A törvényszék határozatával megállapította, hogy az I.r. alperes marasztalására nem azért került sor, mert az ügyvezetőjének büntetőjogi felelősségét a büntetőeljárásban megállapították, hanem azért, mert a kártérítési felelősség három szükséges feltétele megvalósult és az I.r. alperes a kártérítési felelősség alól kimenteni magát nem tudta. A felperest nyilvánvalóan kár érte, amely az I.r. alperes által elkövetett munkavédelmi szabályszegésekkel okozati összefüggésben áll. A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény 40. § (1) és (2) bekezdése alapján az I.r. alperest, mint fővállalkozót terhelte a munkavédelem összehangolásának kötelezettsége és a biztonság betartásának ellenőrzése. E jogszabályon alapuló felelősség megállapításával kapcsolatban az I.r. alperes érdemi érvelést nem terjesztett elő. A törvényszék rámutatott: amennyiben az lenne megállapítható, hogy a balesetet az .. által elkövetett munkavédelmi és egyéb szabályszegések okozták túlnyomórésztben, az sem érintené az I.r. alperes teljes kártérítési felelősségét, mert a Ptk. 344. § (1) bekezdése alapján a felelőssége egyetemleges, mivel a felperes kárát többen okozták. A károkozók felróhatóságának aránya a károsult szempontjából lényegtelen, csak egymással szembeni viszonyukban van jelentősége, ezért alaptalan az I.r. alperes azon hivatkozása, hogy marasztalására legfeljebb közrehatása arányában kerülhet sor. Az ügyben eljáró bíróságok szükségtelennek ítélték az I.r. alperes által előterjesztett további tanúbizonyítási indítvány teljesítését. A büntetőeljárásban tett vallomásokat - köztük az I.r. alperes ügyvezetőjének vallomását - az elsőfokú bíróság helytállón használta fel.

A jogerős ítélet ellen az I.r. alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, másodlagosan a kereset elutasítását kérte. Indítványozta a jogerős ítéletben meghatározott összeg részletekben való teljesítésének engedélyezését is. A felülvizsgálati kérelem érvelése szerint tévesen jutottak arra a megállapításra az eljáró bíróságok, hogy a büntetőügyben rendelkezésre álló iratok alapján a tényállás tisztázott. A bíróságok álláspontja szerint a kártérítési igény jogalapját önmagában a büntetőítélet igazolja, ezért a további bizonyítási indítványokat elutasították. Hivatkozott a Pp. 4. § (2) bekezdésében foglaltakra és a BH 2003.457. számú eseti döntésre, amely szerint a büntető ítéletben megállapított tényállás a polgári bíróságot nem köti. Mindezek alapján az eljáró bíróságok figyelmen kívül hagyták a Pp. 4. § (1) bekezdését és a 229. § (1) bekezdésében foglaltakat, ezért jogszabálysértő a jogerős ítélet. Bizonyítási indítványai jogszerűtlen elutasításával a bíróságok elzárták az I.r. alperest az ellenbizonyítás lehetőségétől. Felhívta a figyelmet arra, hogy az I.r. alperes a felperes közreható magatartására hivatkozott a baleset bekövetkeztében és kérte a kármegosztás alkalmazását, azonban az eljáró bíróságok jogszabálysértően nem vették figyelembe a Ptk. 340. § (1) bekezdésében foglaltakat. Utalt arra, hogy a közrehatás vizsgálatának különös jelentősége volt a tekintetben, hogy a büntetőeljárásban készült szakvélemény alapján a baleset kiváltó oka a rosszul megépített és rossz helyre elhelyezett állványzat volt. Az állványzat összeszerelésében pedig kizárólag a II.r. alperes munkavállalói, köztük a felperes vettek részt. A II.r. alperesnek az I.r. alperes építési területétől külön építési területe volt, emellett a II.r. alperesnek, mint munkáltatónak volt kötelezettsége a munkavédelmi oktatás megtartása, így fel sem merül a fővállalkozó felelőssége. Előadta azt is, hogy a büntetőeljárásban nem az I.r. alperes, hanem .. szerepelt vádlottként, így az I.r. alperest nem lehetett volna megfosztani azon jogától, hogy a védekezése alapjául szolgáló nyilatkozatokat megtegye, bizonyítási indítványait előterjessze. Figyelmen kívül hagyták a bíróságok az előterjesztett bizonyítási indítványokat, így megsértették a Pp. 163. § (1) bekezdését is, megfosztották az I.r. alperest nyilatkozattételi jogától. Mindezzel megsértették a bizonyítékok mérlegelésével kapcsolatos szabályokat, a Pp. 206. § (1) bekezdését. Fenntartotta az elsőfokú eljárás során, illetve a fellebbezésében előterjesztett nyilatkozatait is.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte. Előadta, hogy a káreseményben semmilyen módon nem hatott közre, a büntetőeljárás alatt, illetve a munkavédelmi szakértői vizsgálat során nem merült fel és az I.r. alperes sem jelölte meg, milyen magatartással hatott a kár bekövetkeztében közre, figyelemmel arra is, hogy munkáltatói

utasítással cselekedett.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alaptalan.

A Pp. 270.§ (2) bekezdése alapján a jogerős ítélet felülvizsgálatának csak jogszabálysértés miatt van helye. Erre tekintettel a Pp.272.§ (2) bekezdésének megfelelően a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni a jogszabálysértést és a megsértett jogszabályi rendelkezéseket. Ennek megfelelően a Kúria a felülvizsgálati kérelemben megjelölt indokok és jogszabályhelyek alapján bírálta felül a jogerős ítéletet. Jelen ügyben az első- és másodfokú bíróság a perben rendelkezésre álló bizonyítékokat a Pp. 206. § (1) bekezdésének megfelelően mérlegelte, azok értékelése során iratellenes, nyilvánvalóan okszerűtlen megállapítást a jogerős ítélet nem tartalmaz, így a Pp. 206. § (1) bekezdésének megsértése nem állapítható meg.

Alaptalanul állította a felülvizsgálati kérelem, hogy kármegosztásnak lenne helye. Tény, hogy az I.r. alperes a fővállalkozó volt az adott építési munkálatok elvégzése során. Az alvállalkozó károkozó magatartása nem zárja ki a fővállalkozó felelősségét. Helyesen utalt a jogerős ítélet e körben a Ptk. 344.§ (1) bekezdésében foglaltakra. A felperes részéről pedig olyan közreható magatartás a peradatokból nem állapítható meg, amelyre hivatkozással kármegosztás alkalmazására sor kerülhetett volna. Így a Ptk. 340. § (1) bekezdését sem sérti a jogerős ítélet.

Az I.r. alperes kifogásolta az előterjesztett bizonyítási indítványai elutasítását. A perben rendelkezésre álltak a büntetőeljárás iratai, amelynek során a jelen perben tanúként meghallgatni kért ügyvezetőt részletesen meghallgatta a bíróság. A bizonyítási indítvány előterjesztésekor olyan konkrétumot, amelyre vonatkozóan az ügyvezető tanúkénti meghallgatását indítványozta, az I.r. alperes nem tudott megjelölni, csupán arról nyilatkozott, hogy a baleset körülményeire vonatkozó tények tisztázása érdekében kéri a tanú kihallgatását. A baleset körülményeiről a baleset időpontjához közelebb álló büntetőeljárás alatt részletes nyilatkozatot tett az ügyvezető, vallomását az eljáró bíróságok figyelembe vették döntésük meghozatalánál. Ezért a Pp.163.§ (1) bekezdésének megsértése nélkül, helyesen járt el az első- másodfokú bíróság, amikor ennek a bizonyítási indítványnak nem adtak helyt. Egyéb konkrét bizonyítási indítvány előterjesztésére nem került sor. Azt sem jelölte meg a felülvizsgálati kérelem, hogy mely okból eredményezné ez az érdemi határozat megváltoztatását, amennyiben a tanú meghallgatására sor került volna.

Megalapozatlanul állította a felülvizsgálati kérelem a Pp. 4. § (1) bekezdésében foglaltak megsértését is. Valóban a büntető ítélet tényállás megállapítása nem köti a polgári perben eljáró bíróságot,

az a bizonyítékok egyikeként vehető figyelembe, azonban a jelen polgári perben olyan bizonyíték nem került feltárássra, amely indokolná a büntető ítéletben megállapított tényállástól eltérő ítéleti tényállás megállapítását. Erre tekintettel helyesen alkalmazták az eljáró bíróságok a Pp. 4. § -ában foglaltakat. A Pp.229.§ (1) bekezdése pedig jelen ügyben nem volt alkalmazható.

A felülvizsgálati kérelemben az I.r. alperes részletfizetés engedélyezését is kérte.

A Pp. 217.§ (1) bekezdése szerint a határozatban megállapított kötelezettség teljesítésére rendszerint tizenöt napos határidőt kell szabni. A (3) bekezdés értelmében a bíróság a kötelezettségnek részletekben való teljesítését is elrendelheti. Kivételes esetekben a határozat jogerőre emelkedése után az első fokon eljáró bíróság a részletekben való teljesítést, illetőleg a részletekben való teljesítés módosítását bármelyik fél erre irányuló indokolt kérelme alapján - az ellenérdekű fél meghallgatása után - végzésben engedélyezheti.

Az I. r. alperes felülvizsgálati kérelmében terjesztett elő részletfizetés iránti kérelmet, korábban a perben ilyen tartalmú indítványa nem volt. A fenti rendelkezések alapján az utólagos részletfizetés iránti kérelem tárgyában az ügyben eljáró elsőfokú bíróságnak kell határoznia, ezért a Kúria arról nem rendelkezett.

A fentieknek megfelelően a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta, és a Pp. 78. § (1) bekezdése, valamint a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése szerint kötelezte az I.r. alperest a felperes felülvizsgálati eljárási költségének megtérítésére.

Budapest, 2015. november 4.

Dr. Mészáros Mátyás s.k. a tanács elnöke, Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Kovács Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

Vné

tisztviselő